

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce Michajlov na rok 2024

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z.n.p.)

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024:

Odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024 (ďalej len „odborné stanovisko“) bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2026 a návrhu rozpočtu na rok 2024, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2026 a návrhu rozpočtu obce na rok 2024 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so **zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a **zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

- súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou podľa osobitného predpisu, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom,
- rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce, to neplatí, ak obecné zastupiteľstvo obce s počtom obyvateľov do 2 000 rozhodne o neuplatňovaní programu obce,
- rozpočet obce je zostavený na tri rozpočtové roky,
- viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce,
- obce sú pri zostavovaní rozpočtu povinné prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ne vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,

- rozpočet je vnútorne rozdelený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie
- rozpočet obce sa predkladá na schválenie orgánu podľa osobitného predpisu (obecné zastupiteľstvo) v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Súčasne sa predkladá na schválenie aj rozpočet výdavkov podľa programu obce,
- celkový rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový,
- obce sú povinné zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový (výnimky),
- kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti – Zákon č.493/2011 Z.z.

- subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Zákon o obecnom zriadení – Zákon č. č.369/1990 Zb. v znení n.p.´

- rozpočet obce sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka,

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia **zákonov**:

- **č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady** v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len VZN).
- **č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v z.n.p.
- **č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení** v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný najmä v súlade s platnými:

- záväznými strategickými dokumentami obce, napr.: územným plánom, Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja,
- schválenými projektami resp. uzatvorenými zmluvami o poskytnutí NFP na podporené projekty,
- Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom obce,
- Všeobecne záväzným nariadením o miestnych daniach,
- VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- VZN o poskytovaní dotácií

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom na úradnej tabuli dňa 24/11/2023 v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením **v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.**

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, ktorú vydalo MF SR vo Finančnom spravodajcovi – príspevok č.7/2022 vrátane dodatku č.1 a č.2 k tejto príručky.

3. Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu

Obec Michajlov netvorí programový rozpočet v zmysle §4 odstavec 5 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2024 – 2026, z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 – 2026 a z vývoja hospodárenia obce v roku 2023 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. v členení podľa §9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2024,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2025,
- c) rozpočet na rok – rok 2026.

Viacročný rozpočet na roky 2024 – 2026 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. ***Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok bude po schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, sú obecným zastupiteľstvom brané na vedomie, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.***

Viacročný rozpočet na roky 2024 – 2026 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2024 – 2026 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu, k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2026 a návrhu rozpočtu obce na rok 2024:

Rozpočet celkom:

v EUR

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Príjmy celkom	30 849	28 538	29 738
Výdavky celkom	30 849	28 538	29 738
Hospodárenie obce: vyrovnaný	0	0	0

v členení:

Bežný rozpočet:

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Bežné príjmy celkom	30 849	28 538	29 738
Bežné výdavky celkom	30 849	28 538	29 738
Hospodárenie obce: prebytok	0	0	0

Kapitálový rozpočet:

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Kapitálové príjmy celkom	0	0	0
Kapitálové výdavky celkom	0	0	0
Hospodárenie obce: vyrovnaný	0	0	0

Finančné operácie

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Príjmové finančné operácie	0	0	0
Výdavkové finančné operácie	0	0	0
Hospodárenie obce: saldo	0	0	0

ROZPOČET PRÍJMOV

Vývoj príjmovej časti rozpočtu za roky 2022-2026

v EUR

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2022	28 373	28 903
2023	30 356	9/2023 26 145
2024	30 849	X
2025	28 538	X
2026	29 738	X

1. BEŽNÉ PRÍJMY

1.1. Vývoj daňových príjmov za roky 2022-2026

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu.

v EUR

Rok	Upravený rozpočet daňových príjmov	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov
2022	24 960	25 441
2023	25 679	9/2023 21 673
2024	28 100	X
2025	28 100	X
2026	28 300	X

Najväčší podiel na daňových príjmoch má **výnos dane poukazovanej územnej samosprávy zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu**, kde sa rozpočtuje pokles oproti rozpočtu 2023. Na webovej stránke rozpočtovej rady pre zodpovednosť je uverejnený odhad podielovej dane pre Obec Michajlov na rok 2024 vo výške **23 832 €**, ktorý vychádza z prognózy Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť z 10/2023. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť je nezávislý orgán monitorovania a hodnotenia vývoja hospodárenia SR.

V súvislosti s dočasným daňovým bonusom budú samosprávy napriek kompenzácií ukrátené o cca 99 mil. € za obdobie 2023-2025. Tento výpadok dane je čiastočne kompenzovaný poukázaním podielov z výnosu dane z príjmu PO v rokoch 2023 a 2024.

Aktuálny odhad MF SR o výške tzv. podielových daní vychádza z predpokladu vyrovnaného štátneho rozpočtu, čiže je nereálny a nie je použiteľný pre tvorbu rozpočtu obce na rok 2024.

v EUR

Rok	Upravený rozpočet – tzv. podielová daň	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov
2022	21 000	21 166
2023	22 063	9/2023 18 161
2024	22 542	X
2025	23 503	X
2026	23 703	X

V nasledujúcej tabuľke je prehľad vývoja **dane z nehnuteľnosti**:

v EUR

Rok	Upravený rozpočet – daň z nehnuteľnosti	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov
2022	2 660	2 811
2023	3 616	9/2023 3 512
2024	4 188	X
2025	3 227	X
2026	3 227	X

V EUR

Rok	Upravený rozpočet – poplatok za kom. odpad	Skutočnosť
2022	1 300	1 380
2023	1 300	9/2023 1 159
2024	1 300	X
2025	1 300	X
2026	1 300	X

1.2. Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z podnikania, vlastníctva majetku, z administratívnych poplatkov, z úrokov z vkladov a iných nedaňových príjmov,

v EUR

Rok	Upravený rozpočet – nedaňové príjmy	Skutočnosť
2022	340	699
2023	349	9/2023 329
2024	340	X
2025	340	X
2026	340	X

Rok	Upravený rozpočet – dotácie zo št. rozpočtu	Skutočnosť
2022	3 073	2 763
2023	2 283	9/2023 2 243
2024	2 409	X
2025	98	X
2026	98	X

ROZPOČET VÝDAVKOV

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu obce za roky 2022-2026

v EUR

Rok	Upravený rozpočet výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2022	28 373	27 894
2023	30 356	9/2023 23 250
2024	30 849	X
2025	28 538	X
2026	29 738	X

1. BEŽNÉ VÝDAVKY

Vývoj bežných výdavkov za roky 2022-2026

v EUR

Rok	Rozpočet výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2022	28 373	27 894
2023	30 356	9/2023 23 250
2024	30 849	X
2025	28 538	X
2026	29 738	X

Nárast rozpočtovaných bežných výdavkov v porovnaní s upraveným rozpočtom 2023 je 1,6%.

V týchto triedach výdavkov je rozpočtovaný nárast v porovnaní s rokom 2023:

- výkonné a zákonodarne orgány + 6,2%;

V týchto triedach výdavkov je rozpočtovaný pokles v porovnaní s rokom 2023:

- nakladanie s odpadmi - 13%;
- verejné osvetlenie - 17%;
- všeobecné verejné služby – 3,4%;

2. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

Rozpočet kapitálových výdavkov 2024-2026

v EUR

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov	Rozpočet kapitálových výdavkov
2023	0	0
2024	0	0
2025	0	0

Vývoj kapitálových výdavkov 2022-2026

Rok	Rozpočet kapitálových výdavkov	Skutočnosť kapitálových výdavkov
2022	0	0
2023	0	9/2023 0
2024	0	X
2025	0	X
2026	0	X

E. ZHRNUTIE

Návrh rozpočtu obce je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2024-2026.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi obce.

Návrh rozpočtu bol verejne prístupný v obci spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Bežný rozpočet je zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet je tiež vyrovnaný.

Predložený návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný.

ZÁVER

Na základe skutočností uvedených v stanovisku
odporúčam obecnému zastupiteľstvu
schváliť predložený návrh rozpočtu na rok 2024 s výhľadom na roky 2025 a 2026

Ing. Rudolf Dzurko
hlavný kontrolór obce

V Dlhom nad Cirochou, dňa 27.11.2023.